

บันทึก

เรื่อง การเสนอแนะให้สั่งปิด พักการใช้ เพิกถอนใบอนุญาต สั่งให้หยุดใช้
หรือทำประโยชน์เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๘๓ (๑) แห่ง
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ วว ๐๓๐๕/๓๙๓๑ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่ากรมควบคุมมลพิษมีปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้อาคาร ๘ ประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๗ โดยก่อนที่ประกาศดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารทั้ง ๘ ประเภทที่เข้าข่ายจะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ เพื่อควบคุมการระบายน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้ ต่อมาเมื่อประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรมควบคุมมลพิษได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารทั้ง ๘ ประเภท ที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมว่า มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่ หรือระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่สามารถบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนดไว้หรือไม่ โดยได้ดำเนินการดังนี้

๑. กรณีอาคารใดไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งเป็นหนังสือ

๒. กรณีอาคารใดมีระบบบำบัดน้ำเสียแต่ไม่สามารถบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา

คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งเป็นหนังสือ

หลังจากที่ครบกำหนด ๓๐ วัน ตามกรณีที่สองแล้ว กรมควบคุมมลพิษได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองบางรายซึ่งได้รับคำสั่งให้ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียได้ตั้งใจไม่ทำการบำบัดน้ำเสีย และลักลอบปล่อยน้ำเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ จึงขอหรือว่า กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งได้รับคำสั่งให้ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย ไม่ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่ง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เสนอแนะให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อสั่งปิด หรือพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตของอาคารดังกล่าวนี้ได้หรือไม่

ต่อมา กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ วว ๐๓๐๕/๔๒๗๖ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือเพิ่มเติม ความว่า กรมควบคุมมลพิษได้เคยมีหนังสือ ที่ วว ๐๓๐๕/๑๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๙ หนังสือ ที่ วว ๐๓๐๕/๑๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๙ และหนังสือ ที่ วว ๐๓๐๕/๒๑๘๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๙ เสนอแนะให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อสั่งปิด หรือพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารของภัตตาคารเจ้าพระยา ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลของโรงพยาบาลมหาราชนิก และใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนของโรงเรียนพณิชยการจันทน์ ตามลำดับ แต่ปรากฏว่า

กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๗๑๑๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๙ แจ้งว่าได้สั่งการให้สำนักงานเขตบางกอกน้อยตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณา ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ.๒๕๑๘ และเงื่อนไขในใบอนุญาต หากการดำเนินการได้ผลเป็นประการใดกรุงเทพมหานครจะแจ้งให้กรมควบคุมมลพิษทราบต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๔/๐๔/๓๓ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๙ แจ้งว่า ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตโรงพยาบาลดำเนินการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและให้ส่งแผนการดำเนินงานโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้กระทรวงสาธารณสุขทราบภายในกำหนด ๓ วัน หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วยังมิได้รับทราบแผนการดำเนินงาน กระทรวงฯ จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งแผนการดำเนินการโครงการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียของ

โรงพยาบาลมหะศักดิ์แล้วโดยเริ่มก่อสร้างประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๓๙ จะแล้วเสร็จประมาณเดือนมกราคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๐๐๕/๕๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๙ แจ้งว่า ผู้อนุญาตจะเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนขาดคุณสมบัติ หรือปฏิบัติฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๓๕ หรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินั้นและก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรง ซึ่งการพิจารณาสืบสวนข้อเท็จจริงจะต้องกระทำอย่างรอบคอบและรัดกุม เพราะจะเกิดผลกระทบต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และการศึกษาเอกชนโดยรวม ดังนั้น ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้งว่าได้ดำเนินการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียเรียบร้อยแล้ว ย่อมแสดงว่าโรงเรียนพาณิชย์การจำนงค์มุกด์มีเจตนาที่จะปฏิบัติฝ่าฝืนกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด

กรมควบคุมมลพิษ จึงขอหารือเพิ่มเติมว่า เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ จะอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวประกอบกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาล หรือใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ที่ไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องนี้ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมโยธาธิการ) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน) และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอนามัย) แล้ว เห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๙^๑แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ออกประกาศกำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม^๒ โดยก่อนที่ประกาศฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กรม

^๑มาตรา ๖๙ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

^๒ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

ควบคุมมลพิษได้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดังกล่าวจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ให้ถูกต้องตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภท และบางขนาด^๓ เมื่อประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษมีผลใช้บังคับ กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารทั้ง ๘ ประเภท ว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเหล่านั้นได้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งฯ หรือไม่ ซึ่งปรากฏว่ามีอาคารบางแห่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ส่วนกรณีที่มีอาคารบางแห่งมีระบบบำบัดน้ำเสียอยู่แล้วแต่ไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ได้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๒(๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ แต่

^๓ประกาศเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

^๔มาตรา ๗๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้ว ก่อนวันที่ประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบ หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

^๕มาตรา ๘๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

๑.ล๑

๑.ล๑

ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน ตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารต้องปฏิบัติ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารบางรายได้ตั้งใจไม่ทำการบำบัดน้ำเสีย ไม่ปรับปรุง หรือไม่ซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย แล้วยังลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษอีกด้วย จึงเป็นกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตั้งใจไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐^๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษย่อมมีอำนาจเสนอแนะให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นดำเนินการสั่งปิด หรือพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตั้งใจไม่บำบัดน้ำเสียหรือลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียลงสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓(๑)^๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ได้

สำหรับข้อหาหรือเพิ่มเติมของกรมควบคุมมลพิษที่ว่า เมื่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้เสนอแนะต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลอาคารที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมให้ปิด พักใช้ เพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใด ๆ แล้ว เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ จะอาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะเรื่องดังกล่าวประกอบกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้สถานที่จำหน่ายอาหาร ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลหรือใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ด้วยเหตุที่ไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่าการจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องเหล่านั้นประกอบด้วยว่าเปิดช่องให้สั่งปิดพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตของสถานที่ประกอบการดังกล่าวด้วยเหตุผลว่ามีการปล่อยน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมด้วยหรือไม่ โดยสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

^๗มาตรา ๘๓ ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการสั่งปิด หรือพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๘ ที่ตั้งใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียอย่างอื่นและลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสียหรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย

๑. กรณีสถานพยาบาล ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งปิดสถานพยาบาลชั่วคราวได้ตาม มาตรา ๓๑^๔ และเพิกถอนใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๓๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งเหตุที่จะสั่งปิดสถานพยาบาลชั่วคราวหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งมีเจตนารมณ์จะให้การจัดตั้งสถานพยาบาลเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน^๖ โดยกฎหมายไม่เปิดช่องให้ปิดหรือเพิกถอนใบอนุญาต เพราะเหตุปล่อยน้ำเสียไว้ด้วย

“มาตรา ๓๑ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ปิดสถานพยาบาลเป็นการชั่วคราวในเมื่อปรากฏว่าผูรับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ

(๑) ไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เตือนตามความในมาตรา ๓๐

(๒) ปฏิบัติการไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องเดียวกันตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป หรือ

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๓๓ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล ในเมื่อปรากฏว่าผู้ดำเนินการ

(๑) ไม่เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามมาตรา ๙ (๑) หรือ

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือ

การส่งคำสั่งไปยังผู้ดำเนินการนั้น ให้นำเอาวิธีการดังกล่าวในมาตรา ๓๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๖๖}หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาลพุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ยังไม่มีบทบัญญัติควบคุมถึงสถานที่ทำการตรวจรักษาโรคแก่คนเจ็บไข้ภายนอกทั่วไป และปรากฏว่ามีผู้จัดตั้งสถานตรวจรักษาโรคขึ้นตามที่ต่าง ๆ และโฆษณาว่ามีแพทย์ปริญาประจำรับตรวจโรค รักษาโรค ฉีดยา ผ่าตัด บ้าง ตั้งชื่อว่าเป็นสถานการแพทย์บ้าง เป็นคลินิกบ้าง หรือเป็นสถานที่ทำฟันหรือรักษาฟัน หรือรับฝากครรภ์ รับทำการคลอดบุตร ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น โดยไม่มีสำนักงานแพทย์ และแอบแฝงรับทำการตรวจรักษาโรคแก่คนเจ็บไข้ได้ง่าย หรือบางแห่งใช้หรือจ้างคนที่มีความรู้เพียงเล็กน้อยให้ทำการ หรือจ้างแพทย์ให้คอยรับผิดชอบ เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ให้แพทย์รับสมอ้างว่าเป็นแพทย์ประจำอยู่บ้าง หรือว่าแพทย์ใช้ให้กระทำบ้าง ซึ่งความจริงแพทย์มิได้ประจำอยู่ อันเป็นการกระทำหรือร่วมมือกันกระทำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เป็นภัยและเกิดความเสียหายแก่ราษฎรผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่าสถานที่ใดเป็นอย่างไร และใครเป็นใครจึงจำเป็นต้องควบคุมการจัดตั้งสถานตรวจรักษาโรคให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อสวัสดิการของประชาชน

อนึ่ง เนื่องจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาลพุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งควบคุมเฉพาะสถานพยาบาลที่รับคนเจ็บไข้เข้าไว้รักษาพยาบาลภายในนั้นบางมาตราก็ยังไม่เหมาะสม เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม และเพื่อความสะดวก ควรยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ เสียและตราพระราชบัญญัติสถานพยาบาลขึ้นใหม่เพื่อจัดระเบียบและควบคุมสถานพยาบาลทั้งหลายให้รัดกุมยิ่งขึ้น

๒. กรณีโรงเรียนเอกชน การสั่งให้หยุดดำเนินการชั่วคราวเป็นไปตามมาตรา ๙๓^{๑๑} และการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นไปตามมาตรา ๘๕^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นไปตามมาตรา ๗๔^{๑๓}

^{๑๑}มาตรา ๙๓ ในกรณีที่โรงเรียนใดถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายไม่ว่าด้วยเหตุใดจนไม่สามารถใช้เป็นโรงเรียนได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อนุญาตสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหยุดดำเนินการโรงเรียนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนนั้นให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคสอง ถ้าผู้รับใบอนุญาตปรับปรุงแก้ไขในโรงเรียนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินการกิจการโรงเรียนต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้และให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีอำนาจดำเนินการช่วยเหลือครูใหญ่ครูและนักเรียนของโรงเรียนนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ในระหว่างที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโรงเรียน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะใช้สถานที่แห่งอื่นเพื่อดำเนินกิจการโรงเรียนเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตในการนี้ถ้าผู้อนุญาตพิจารณาเห็นว่าสถานที่นั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ดำเนินการกิจการโรงเรียนเป็นการชั่วคราวได้ก็ให้มีคำสั่งอนุญาต

^{๑๒}มาตรา ๘๕ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามมาตรา ๑๘ ได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา

๑๙

(๒) ผู้รับใบอนุญาตขาดทุนทรัพย์ที่จะดำเนินการกิจการของโรงเรียนได้

(๓) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้เกิดผลเสียหาย หรือ

(๔) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ และเกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรง

^{๑๓}มาตรา ๗๔ เมื่อปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดได้รับความเห็นชอบให้เปิดดำเนินการในสาขาวิชาใดแล้ว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎทบวง หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๓ หรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ หรือเปิดดำเนินการในสาขาวิชาอื่นใดโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ หรือประกาศโฆษณาข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อประชาชน หรือการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นเสื่อมลงจากมาตรฐานการศึกษาที่รับรองไว้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันมีอำนาจสั่งการตาม ควรแก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เตือนเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ตามที่แจ้งไปภายในเวลาที่กำหนดซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควร

(๒) สั่งให้งดรับนักศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือทุกสาขาวิชาเมื่อไม่ปฏิบัติตาม

(๑)

(๓) เพิกถอนการรับรองมาตรฐานการศึกษา

มาตรา ๗๕^{๑๔} และมาตรา ๘๐^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงและมาตรฐานการศึกษา

๓. ตลาด ภัตตาคาร หรือร้านอาหาร อยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานท้องถิ่น ถ้าการดำเนินการจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้หยุดดำเนินการทันทีจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้ตามมาตรา ๔๕^{๑๖} และมาตรา ๔๖^{๑๗} แห่งพระราชบัญญัติการ

(๔) เพิกถอนการให้ความเห็นชอบการเปิดดำเนินการในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือทุกสาขาวิชา

(๕) เพิกถอนการรับรองวิทยฐานะ

(๖) เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การสั่งการตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการอันกฎหมายนั้น ๆ บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้

^{๑๔}มาตรา ๗๕ เมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป หรือมีหนี้สินเกินทรัพย์สิน หรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎทบวงเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง

(๓) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกัน เว้นแต่เป็นการหยุดสอนตามข้อกำหนด

(๔) สภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคนทำหน้าที่แทนสภาสถาบัน และให้ประกาศคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

^{๑๕}มาตรา ๘๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินการต่อไป และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

^{๑๖}มาตรา ๔๕ ในกรณีปรากฏว่าผู้ดำเนินการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินการไม่แก้ไขหรือถ้าการดำเนินการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของ

สาธารณสุขพ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งพอจะอนุมูลงสั่งให้หยุดดำเนินการชั่วคราวเพราะเหตุปล่อยน้ำเสียที่ไม่ได้มาตรฐานออกสู่สภาวะแวดล้อมได้

อย่างไรก็ตาม การใช้สอยอาคารบางประเภทยังอยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ถ้ามีการใช้ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ฯลฯ หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้แก้ไข ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้ตามมาตรา ๔๖^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฯ

เมื่อพิจารณาโดยตลอดแล้วจะเห็นได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นจะสั่งปิดพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตของอาคารตามที่กำหนดไว้ในประกาศของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม มีเพียงเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตลาด ภัตตาคารหรือ

ประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีที่เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ไม่มีพบผู้ดำเนินการหรือผู้ดำเนินการไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ดำเนินการ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

^{๑๔}มาตรา ๔๖ ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขแจ้งพนักงานท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุตามวรรคหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

^{๑๕}มาตรา ๔๖ ในกรณีที่อาคารซึ่งก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้าย โดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสภาพหรือมีการใช้ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัย หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ไม่มีปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและถ้าอาคารนั้นอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้ โดยให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ร้านอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และสั่งให้แก้ไขอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเท่านั้น ส่วนเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นไม่มีอำนาจสั่งปิดพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตด้วยเหตุที่อาคารเหล่านั้นปล่อยน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม

โดยสรุป เจตนารมณ์ของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ที่ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาแก่เจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นในลักษณะเป็นการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการห้ามมิให้เจ้าของอาคารปล่อยน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องการตรวจสอบและประสานงานกันในกรณีปกติทั่วไป การสั่งปิด พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตสถานประกอบการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ควบคุมกิจการนั้น ถ้ากฎหมายเปิดช่องให้กระทำได้ ย่อมเป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายเฉพาะนั้นที่จะตัดสินใจตามควรแก่กรณี

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๙